

واکاوای عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

مهديه السادات میررحیمی^۱، زهرا خبری زاده^۲، فاطمه ریاحی^۳

پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۳۰

دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۲۶

چکیده

پژوهش حاضر با هدف واکاوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام، با استفاده از روش کیفی و از نوع پدیدارشناسی، انجام گرفته است. مشارکت کنندگان در پژوهش، ۱۵ معلم و ۱۰ دانشجو - معلم بودند که از الگوهای نوین تدریس آگاه بوده، در کنش آموزشی خود از این نوع روش‌های تدریس بهره می‌بردند. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش، مصاحبه نیمه ساختاریافته بود، که تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. برای تحلیل داده‌های پدیدارشناسی از راهبرد هفت مرحله‌ای کلایزی استفاده شد. پس از استخراج مضمون‌ها و طبقه‌بندی آن‌ها، یافته‌ها شامل ۳ مضمون اصلی و ۷ مضمون محوری دسته‌بندی و سازماندهی شدند. یافته‌های پژوهش نشان دهنده این است که در بعد یادگیری فرهیخته - محور، مواردی چون کنش‌های تدریس شایسته، سیر تکاملی مسیر یادگیری و پتانسیل تدریس، مواردی هستند که در فرایند آموزش اهمیت دارند و داشتن رسالت‌های دقیق در این موارد، یادگیرنده را به سمت یادگیری معنادار و عمیق، متناسب با مسائل زندگی، آماده می‌کند؛ در بعد ارتقاء هدف‌مند روابط انسانی، باید به گستره شایسته‌سالاری معلمان و کنش‌پذیری یادگیرنده نه تنها در فرایند یادگیری، بلکه در ایجاد یک رابطه سازنده فرهنگی - اجتماعی توجه نمود؛ بعد شمشیردولبه تدریس، که شامل مؤلفه‌های شاهرگ یادگیری و کنش‌های ضد معلم است، نگاه پارادوکسی به تدریس را با توجه به درک و کنش معلمان نشان می‌دهد؛ بنابراین، نتایج به دست آمده نه تنها بیانگر پرورش و ارتقاء شایستگی‌ها و توانمندی معلمان است، بلکه تغییر و انعطاف‌پذیری فلسفه فکری و باور معلمان در جهت پرورش شهروندان آینده‌ساز را مهم قلمداد می‌کند.

واژگان کلیدی: الگوهای نوین تدریس، یادگیری بادوام، دانش‌آموزان، معلم، پدیدارشناسی.

۱. دکتری برنامه‌ریزی درسی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران. (نویسنده

مسئول). m.mirrahimi@alzahra.ac.ir

۲. دانشجوی دانشگاه فرهنگیان. Zahrakhebrizadeh3632@gmail.com

۳. دانشجوی دانشگاه فرهنگیان. Riahilaleh9@gmail.com

مقدمه و بیان مسئله

آموزش و پرورش نیروی رشد و پیشرفت هر جامعه‌ای است. این نهاد دانش، مهارت‌ها و ارزش‌ها را آموزش می‌دهد و مسئول تربیت سرمایه انسانی هر کشور است که نوآوری، فن‌آوری و رشد اقتصادی را پرورش، تحریک و تنظیم می‌کند (Namitha, 2018؛ اردلان و اسکندری ۱۳۹۴). در چنین جامعه‌ای رکن اصلی و اساسی توسعه و پرورش نیروی انسانی فرهیخته و آگاه، معلمان حرفه‌ای می‌باشند (Ávalos, 2022؛ Choi et al, 2016؛ مهملو، اکبرپور، حاجی نصیری، میدانی، ۱۳۹۴؛ سبحانی‌نژاد و زمانی‌منش، ۱۳۹۱)؛ و که انگیزه شغلی زیاد و توانمندی لازم را داشته باشد، ارتقای کیفیت در یادگیری را در اولویت هنر معلمي خود قرار می‌دهد (Balkar, 2015، Choi et al, 2016).

از آنجا که تدریس فعالیتی بسیار پیچیده و چالش‌برانگیز است، موفقیت در آن نیازمند فعالیت‌های دقیق و هوشمندانه از طرف معلم آگاه است (بلك، ۲۰۱۹؛ Lazarides, et al, 2021). این دسته از معلمان آن نوع از یادگیری را فراهم می‌آورند که زمینه پرورش شهروندان مسئول، پاسخگو، مولد، مبدع، متعهد، خودارزیاب، نقاد، خلق‌کننده دانش و یادگیرنده مادام‌العمر و موفق در ایفای نقش‌های متنوع و متعددی است (Ávalos, 2022؛ Dong, et al 2019). تدریس نوین می‌تواند روش‌های سخنرانی محور و تنظیم‌شده توسط معلم را با روش‌های بحث‌محور و تعاملی (Westheimer, 2022) ترکیب نمایند تا یادگیری لذت‌بخش‌تر و بادوام‌تری برای دانش‌آموزان فراهم کند.

یکی از ویژگی‌های معلمان شایسته داشتن تدریس اثربخش و مناسب است (سبحانی‌نژاد و زمانی‌منش، ۱۳۹۱). صلاحیت‌های تدریس به چهار حوزه مختلف قابل تقسیم است؛ آماده شدن برای تدریس که شامل شناخت کامل محتوای موضوع درسی و برنامه درسی ملی، شناخت ویژگی‌های دانش‌آموز، تسلط بر روش‌های تدریس است؛ آماده کردن فرصت‌های یادگیری که عبارت است از ایجاد فضای مملو از انصاف، پذیرش، اعتماد، همکاری و

واکوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

احترام، ایجاد انتظارات یادگیری چالش‌برانگیز، تدریس برای یادگیری که شامل بیان روشن و صریح اهداف یادگیری در کلاس، استفاده از راهبردهای تدریس منسجم و معنادار است و حرفه‌ای عمل کردن که عبارت است از بازخورد گرفتن منظم از فعالیت‌ها، برقراری ارتباط گروهی و حرفه‌ای با دیگران، همکاری و تعامل محترمانه با والدین، مسئولیت‌پذیری و توجه نسبت به دانش‌آموزان (Ávalos, 2022؛ Westheimer, 2022).

یکی از صلاحیت‌های تدریس، تسلط معلمان بر روش‌های تدریس و به‌کارگیری مناسب آنها در موقعیت‌های متعدد است. در نظام آموزشی سنتی اساس یادگیری گوش دادن و سخنرانی بود. در آموزش سنتی اصولاً معلم فرآیند آموزشی را کنترل می‌کند، محتوا به کل کلاس ارائه می‌شود و معلم تمایل دارد بر دانش واقعی تأکید کند؛ اما در دهه‌های اخیر رویکردهای سنتی یادگیری و تدریس با ظهور فناوری‌های نوین مانند چند رسانه‌ای‌ها، فرا-رسانه‌ای‌ها و ارتباطات از راه دور، دچار تغییر و تحول اساسی شده است (Namitha, 2018؛ Westheimer, 2022). امروزه، اطلاعاتی قابل‌پذیرش و جذاب است که کاربردی و عملی باشد و یادگیرنده بتواند با توانایی خود آن را در زندگی روزمره به کار گیرد (Ávalos, 2022). رابطه معلم و دانش‌آموز باید مشارکتی و یاری‌رسان باشد و دانش‌آموز احساس کند باید مسائل را با هدایت و راهبری معلم درک و با مشورت او حل کند (Vieluf, 2022؛ صالحی، عزیزیان تزنگی و عزیزیان تزنگی، ۱۳۹۶).

یادگیری حاصل تجربیات ملموسی است که فرد در اثر تعامل با محیط اطراف خود دارد (Kolb, 2014)؛ بنابراین پیچیدگی‌های دنیای مدرن، در سراسر جهان، به این ضرورت اشاره دارد که تعلیم و تربیت دانش‌آموزان نیازمند تلفیقی از یادگیری‌های متعدد است (Ávalos, 2022) که معلم طی فرایند آن، همواره خود را راهنما، ناظر، کارگردان، مدیر یا رهبر آموزشی بداند تا دانش‌آموزان در مهارت‌های آموزشی مستقل و با اعتمادبه‌نفس پرورش یابند (Anthony et al, 2019)؛ بدین سبب، یکی از ضروری‌ترین چالش‌ها و تحول‌های نظام آموزشی، تحول در نگرش و روش تدریس معلمان و مدیران اجرایی نظام آموزشی است (Al-Rawi, 2013). معلم باید در جریان تدریس عملکردی داشته باشد که نتایج شگفت‌انگیز آن باعث شود دانش‌آموزان در مشارکت کلاسی بی‌تفاوت نباشند.

هدف نظام‌های آموزشی نوین ارتقاء و ترفیع دانش، مهارت، توانایی و نگرش

دانشگاه گیلان

۷۵

سال اول، شماره ۲
بهار ۱۴۰۲

دانش‌آموزان در جهت رویایی آنان با مسائل و موقعیت‌های گوناگون موجود در جامعه است (Vieluf, 2022)؛ از این روی لازم و ضروری است که معلمان نه تنها با روش تدریس‌های نوین آشنا باشند، بلکه باید از روش‌های متنوع و تلفیقی در فرایند تدریس خود استفاده کنند (Al-Rawi, 2013).

در حوزه یادگیری بهتر و اهمیت آن، روش‌های تدریس و تسلط معلمان بر روش‌ها و فنون آموزشی و تربیتی نوین همواره مورد نظر محققین و دانشمندان علوم تربیتی و یکی از ملاک‌های تشخیص شایستگی معلمان بوده است. بسیاری از صاحب‌نظران این ملاک را بر دیگر ملاک‌های صلاحیت معلمان ترجیح می‌دهند؛ چراکه هرچه در این امر مسلط باشند در کار خود موفق‌تر عمل خواهند کرد (شعبانی، ۱۳۹۱)؛ تاریخچه این مطالعات نیز نشان می‌دهد که روش‌های تدریس در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، ایجاد انگیزه و رضایت خاطر، پرورش شخصیت و رشد خلاقیت آنان مؤثر و ثمربخش است؛ بنابراین وظیفه معلمان در فرایند تدریس تنها انتقال واقعیت‌های علمی به دانش‌آموزان یا فراگیران نیست، بلکه باید موقعیت و شرایط مطلوب یادگیری را فراهم نمایند (شعبانی، ۱۳۹۵). با به‌کارگیری شیوه‌های نوین تدریس، علایق و توانمندی‌های دانش‌آموز در مرکز توجه قرار می‌گیرد و معلم تلاش می‌کند تا توانایی دانش‌آموزان را در مهارت‌های گوش دادن، گفتن، خواندن، نوشتن، استدلال، مقایسه، تطبیق، تجزیه و تحلیل، سازندگی و خلاقیت تقویت کند و با توجه به این موضوع، محتوای درس را در کلاس ارائه دهد (سیف، ۱۳۹۲).

در مسیر رسیدن به این شرایط، شناخت و آگاهی معلمان از الگوهای تدریس اهمیت ویژه‌ای دارد؛ زیرا مراکز آموزشی جایگاهی برای نظارت، هدایت و یادگیری هستند و معلم نقش راهنما، ناظر و سازمان‌دهنده را دارد که پایه‌پای دانش‌آموز مسیر آموزشی را طی می‌کند و به او کمک می‌کند تا درس را به طور عمیق و از روی علاقه دریافت کند. الگوهای تدریس در واقع الگوهای یادگیری‌اند و معلمان در حالی که به دانش‌آموزان خود اطلاعات و آگاهی مناسب می‌دهند نحوه یادگیری درست را نیز به آنها می‌آموزند (نظری، حجازی، محبی و حسین‌پور، ۱۳۹۷).

واکاوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

الگوهای یاددهی و یادگیری را به چهار خانواده الگوهای پردازش اطلاعات^۱، الگوهای اجتماعی^۲، الگوهای انفرادی^۳ و الگوهای نظامهای رفتاری^۴ تقسیم می‌کنند؛ هر کدام از این خانواده‌ها دربرگیرنده روش‌های آموزشی مجزا هستند. معیار اصلی انتخاب الگوها در هر یک از این خانواده‌ها، قابلیت کاربرد گسترده الگوها است؛ ضمن این که با توجه به انطباق‌پذیر بودن الگوهای تدریس، می‌توان آنها را به تناسب سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان و مواد درسی تنظیم نمود (جوی، کالهن و هایپکینز، ۲۰۱۱).

برای انتخاب روش تدریس متناسب با موضوع درسی، موقعیت ارائه درس و ویژگی‌های دانش‌آموزان، معلمان باید آگاهی لازم نسبت به الگوهای تدریس را داشته باشند و همچنین، تسلط لازم برای به کارگیری الگوهای متنوع تدریس را کسب کرده باشند؛ زیرا که استفاده درست و به هنگام آنها، یادگیرنده را به سمت یادگیری معنادارتر سوق می‌دهد؛ از سوی دیگر، روش‌های جامع نگر و نوین آموزش، با تأکید بر علاقه و مشخصات فردی یادگیرندگان و با در نظر داشتن انگیزه و تجربه یادگیرندگان، موجب فعال‌سازی آنها شده، حس مسئولیت‌پذیری، استقلال، اعتماد به نفس و خلاقیت را در آنها پرورش می‌دهد (Deb, Chakrabarti, & Singh, ؛ Bhardwaj, et al, 2015؛ Voss, et al, 2022). (2013).

با توجه به مطالب ذکر شده، اهمیت و جایگاه الگوهای نوین تدریس در فرایند آموزش امری ضروری است، اما یکی از مهمترین مشکلات و مسائل نظام آموزشی کشور عدم به کارگیری الگوهای نوین و فعال تدریس در آموزش و کم‌توجهی معلمان به رویکردهای فعال یاددهی و یادگیری و کیفیت در یادگیری است؛ لذا مطالعه حاضر در این راستا و با هدف کندوکاو و واکاوی دیدگاه دانشجویان - معلمان منتخب و معلمان برتر استان یزد در جهت عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری صورت گرفت.

1. The Information Processing Family Methods
2. The Social Family Methods
3. The Personal Family Methods
4. The Behavior Family Methods
5. Joyce, Calhoun, Hopkins

روش پژوهش

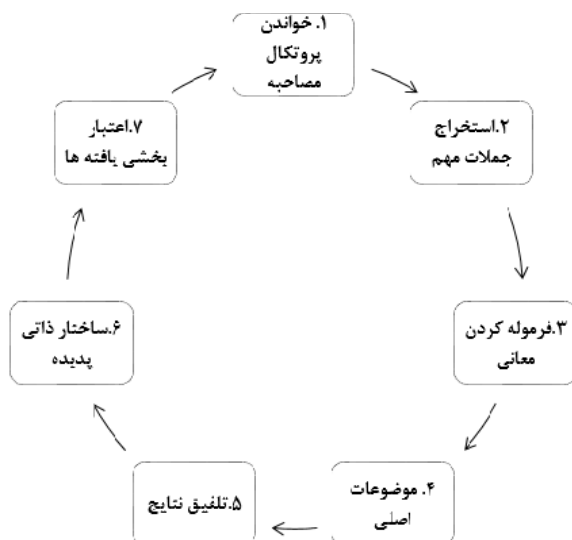
این مطالعه با رویکرد کیفی و روش پدیدارشناسی انجام شده است و با استفاده از روش پدیدارشناسی توصیفی و با بهره‌گیری از تجربه زیسته معلمان و دانشجو - معلمان، عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس را از منظر آنان واکاوی و تحلیل نموده است. در پژوهش حاضر، میدان تحقیق شامل کلیه معلمان و دانشجو - معلمان موفق استان یزد است. دلیل انتخاب بافت مذکور، این است که معلمان که از طرف اداره آموزش و پرورش کل استان، به عنوان معلمان برتر معرفی و انتخاب شده‌اند و به نظر می‌رسد این جامعه، درباره عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس در فرایند آموزش تجارب زیسته بیشتر و اطلاعات عمیق‌تری دارند؛ همچنین دانشجو - معلمان منتخب، دانشجویان فعال در فرایندهای اجرایی، مسابقات و دارای رتبه پژوهشی و علمی در حوزه تدریس بودند.

نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به روش هدف‌مند از نوع ملاکی بود. مشارکت‌کنندگان در پژوهش ۱۵ نفر (۱ مرد و ۱۴ زن) از معلمان و ۱۰ دانشجو-معلم موفق و برگزیده استان یزد بوده‌اند. برای گردآوری داده‌ها از ابزار مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. در این پژوهش در فرایند مصاحبه تا ۲۰ نفر اشباع نظری داده‌ها حاصل شد؛ البته برای اعتباربخشی به یافته‌ها، مصاحبه‌ها تا ۲۵ نفر ادامه یافت. مصاحبه‌ها به صورت غیرحضوری و حضوری انجام شد. به دلیل لزوم رعایت اخلاق پژوهشی مبنی بر افشا نشدن نام مشارکت‌کنندگان، یافته‌های به دست آمده از هر مصاحبه، بدون نام مشارکت‌کننده و براساس کد، طبقه‌بندی گردید. در نهایت به مشارکت‌کنندگان اطمینان داده شد در صورت تمایل، نتایج پژوهش در اختیارشان قرار خواهد گرفت. پس از انجام هر مصاحبه، بی‌درنگ محتوای مصاحبه به دقت به صورت کلمه‌به‌کلمه و عین عبارت شرکت‌کنندگان، با استفاده از ابزار ورد، پیاده‌سازی شد و سپس تحلیل داده‌ها بر مبنای راهبرد هفت‌مرحله‌ای کلایزی (۱۹۹۷)، به نقل از عابدی، (۳۸۸) انجام شد.

روش کلایزی روشی توصیفی در تحلیل محتواست که در این پژوهش به شکل زیر به کار گرفته شد:

واکوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

شکل ۱. راهبرد هفت مرحله‌ای کلایزی در تحلیل داده‌های کیفی

- خواندن تمام پروتکال: به دست آوردن یک احساس و آشنایی با مفاهیم و نظرات مشارکت کنندگان، روایت‌های آنان که به طور مرسوم پروتکل نام دارد، به دقت گوش داده شده و با استفاده از نرم‌افزار پیاده‌سازی و چندین بار مرور شد.
- استخراج جملات مهم: بدین منظور هر پروتکل بررسی شد و عباراتی که مستقیم با موضوع مورد مطالعه مرتبط بود، مشخص و استخراج شد.
- فرموله کردن معانی: با مرور منظم جملات استخراج شده، تلاش شد تا درک معانی هر یک از جملات و ارتباط آنها صورت بگیرد؛ سپس معنای جملات مهم به صورت کد یادداشت شد.
- ایجاد تم‌ها (موضوعات اصلی): مراحل فوق برای تمامی مصاحبه‌ها تکرار شد. معانی فرموله شده و مرتبط به هم، یعنی کدهایی که به لحاظ مفهومی تشابه داشتند در یک طبقه با نامی مجزا قرار داده شدند.
- تلفیق نتایج: با ادغام طبقات مختلف براساس مفاهیم مشترک، مفاهیم کلی‌تری ایجاد شد و توصیفات کلی مربوط به پدیده، در قالب مضامین و زیرمضامین تلفیق شد.
- بیان ساختار ذاتی پدیده: بدین منظور توصیف جامع پدیده مورد مطالعه، در قالب ساختاری شامل پنج محور اساسی، به صورت یک بیانیه صریح و روشن ارائه شد.

- اعتبارسنجی یافته‌ها: به منظور اعتبار داده‌های کیفی از روش بازبینی به کمک اعضا استفاده شد؛ بدین صورت که به منظور اطمینان از موثق بودن یافته‌ها، به شرکت‌کنندگان ارائه شد و بعد از اعمال تعدیل‌های مورد نظر، یافته‌های نهایی به دست آمد.

به منظور رعایت ویژگی‌های کیفی پژوهش از سه ملاک قابل قبول بودن، تأییدپذیری و قابل اطمینان بودن، استفاده شد که سه مورد از مرسوم‌ترین شاخص‌ها، از نظر گوبا و لینکلن (۱۹۹۴، به نقل از محسن‌پور، ۱۳۹۰) است. درباره ملاک قابل قبول بودن و تأیید درستی یافته‌ها، رونوشت‌های مصاحبه و گزارش پژوهش برای شرکت‌کنندگان ارسال شد تا موافقت یا مخالفت آنها با مطالب ذکر شده و یافته‌های پژوهش مشخص شود. به منظور تضمین قابل اطمینان بودن یافته‌ها، تلاش شد که فرآیندها و تصمیم‌های مربوط به پژوهش به طور مستند و واضح در متن پژوهش تشریح شود. در نهایت درباره ملاک تأییدپذیری نتایج، یافته‌ها با پیشینه پژوهش مقایسه شد و با استناد به بحث‌های نظری در تبیین آنها کوشش شد.

یافته‌های پژوهش

تجربه‌های معلمان و دانشجو - معلمان در زمینه عوامل موثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس و میزان آگاهی آنها از پیامدهای استفاده از این الگوها در فرایند آموزش با استفاده از مصاحبه عمیق تحلیل شد. همچنین یافته‌های حاصل از پژوهش از بعد نظری نیز مورد بررسی قرار گرفت و داده‌های به دست آمده با توجه به جدول شماره (۱) در قالب مضمون سازمان‌دهنده سطح یک، مضامین سازمان‌دهنده سطح دو و مضامین پایه با توجه به منابع، تحلیل و طبقه‌بندی شد. طی استخراج و تحلیل مضامین، هفت مضمون سازمان‌دهنده سطح دو مشخص و در سه مضمون سازمان‌دهنده سطح یک تعریف، دسته‌بندی و سازماندهی شدند. یافته‌های پژوهش نشان داد که در بعد یادگیری فرهیخته‌محور، مواردی چون کنش‌های تدریس شایسته، سیر تکاملی مسیر یادگیری و پتانسیل تدریس، مواردی هستند که در فرایند آموزش اهمیت دارد و داشتن رسالت‌های دقیق در این موارد، یادگیرنده را به سمت یادگیری معنادار و عمیق متناسب با مسائل زندگی آماده می‌کند؛ در بعد ارتقاء هدفمند روابط انسانی، باید به گستره شایسته‌سالاری معلمان و کنش‌پذیری یادگیرنده نه تنها در فرایند یادگیری، بلکه در ایجاد یک رابطه سازنده فرهنگی - اجتماعی توجه نمود؛ بعد

واکاوای عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

شمشیر دولبه تدریس که شامل مضمون شاهرگ یادگیری و کنش‌های ضد معلم است، نگاه پارادوکسی به تدریس را با توجه به درک و کنش معلمان نشان می‌دهد.

جدول ۱: دسته‌بندی و سازماندهی مؤلفه‌هایی از داده‌های کیفی

مضمون سازمان دهنده سطح یک	مضامین سازمان دهنده سطح دو	مضامین پایه	منابع
یادگیری فریختنه محور	کنش‌های تدریس بنیادین	پرورش تفکر برتر در دانش آموزان، قصه گویی، تدریس تماتیک، حل مسئله، بحث گروهی، هدایت فرایند اکتشافی، یادگیری در حد تسلط، یادگیری از طریق بازی، ایفای نقش، پرسش و پاسخ، یادگیری معکوس، فعالیت‌های ساختن گرایانه، جست‌وجوی موقعیت	مصاحبه‌شونده: ۱۵، ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۱۰، ۹، ۶، ۳، ۱۳، ۱، ۷ منابع: بلک، ۲۰۱۹؛ بارک و کین، ۲۰۲۰؛ Lazarides, et al, 2021 Choi et al, 2016؛ میررحیمی، ۱۴۰۰؛ Santrock, 2008
	سبز تکاملی مسیر یادگیری	تکاپوی ذهنی، افزایش کیفیت، کاوش و بررسی مسائل در جریان یادگیری توسط فراگیر، تسهیل یادگیری، یادگیری عمیق و پایدار، درگیر شدن فراگیر در جریان یادگیری، برقراری ارتباط عمیق با موضوعات درسی، درگیر شدن دانش آموز با دنیای شخصیت‌های درسی و مسائل روزمره، راهنما و راهبری معلم در آموزش، تعامل فراگیران با یکدیگر در جریان یاددهی و یادگیری، رابطه دوسویه معلم و فراگیر، پویاتر شدن فرایند تدریس، ارتقای سطح یادگیری دانش آموزان، گسترش دایره لغات دانش آموزان، افزایش مهارت معلمی، عدم محدودیت معلم در اجرای روش تدریس، ایجاد کلاسی امن و لذت بخش، ایجاد نوآوری در تلفیق روش‌های تدریس، خلق سناریوی تفکرات خیالی دانش آموزان	مصاحبه‌شونده: ۲، ۱۱، ۲۰، ۲۵، ۵، ۴، ۱۲، ۱، ۱۳، ۱۴، ۴، ۱۵، ۷، ۹، ۸، ۶ منابع: Ávalos, 2022؛ Pavri, 'Cimer, 2007؛ Gitomer, 2009؛ 2012؛ عباباف و دیگران، ۱۳۹۲؛ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، ۱۳۹۰؛ صالحی و دیگران ۱۳۹۶؛ بارک و کین، ۲۰۲۰
	بنیانساز تدریس	بهره گیری از وسایل متنوع الکتریکی، امکانات آموزشی، انتخاب مکان آموزشی مناسب نسبت به موضوع درسی، بهبود شرایط فیزیکی مدرسه، استفاده از فعالیت‌های علمی نظیر تجربه مشاهده و آزمایش، بهره‌گیری از سیستم مدیریت یادگیری، استفاده از پلتفرم‌های یادگیری تطبیقی، انتخاب فضای آموزشی دلنشین، توجه به چیدمان کلاس در هنگام تدریس، استفاده از رنگ شاد و مفرح در فضای آموزشی، تاثیر پوشش و ظاهر معلم در یادگیری، داشتن منشور علمی و اخلاقی در کلاس	مصاحبه‌شونده: ۲، ۱۱، ۲۳، ۱۸، ۵، ۳، ۴، ۱۲، ۱، ۱۳، ۱۴، ۷، ۱۵، ۱۰، ۹، ۶ منابع: سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ۱۳۹۰؛ Ávalos, 2022؛ Westheimer, 2022

منابع	مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده سطح دو	مضمون سازمان دهنده سطح یک
<p>مصاحبه‌شونده: ۲، ۲۴، ۱۷، ۱۱، ۵، ۳، ۱، ۱۲، ۱۳، ۴، ۷، ۱۵، ۱۴، ۱۰، ۹، ۸، منابع: Huntly, 2008؛ Kaplan, 2014 Linnenbrink-Garcia, & Wormington, 2019 Anderman, 2020 Dong, et al. :Vieluf, 2022 Cimer, 2007، 2019 Westheimer, 2022 Liao, et al, 2022</p>	<p>استفاده بهینه از فضای مجازی، تلفیق محیط مجازی و حقیقی در جریان آموزش، خلاقیت و نوآوری معلم در حداقل امکانات، ایجاد فضای آموزشی متنوع در فرایند تدریس، ایجاد چالش در فرایند تدریس، گسترش دیدگاه و ارتباطات متناسب با علم روز، عملکرد براساس تجربیات توأم با خلاقیت، ایجاد ارتباط صمیمی و دوستانه با فراگیران، شناخت نرم‌افزارهای متفاوت، توان تولید محتوای دیجیتال، هنر و مهارت استفاده از تکنولوژی آموزشی، تهیه طرح آموزشی، بهره‌گیری از تجربیات خود دانش‌آموزان، تحلیل فیلم‌ها و کتاب‌های مختلف غیردرسی، ایجاد یک محیط فرحبخش و جذاب برای آموزش، تجزیه و تحلیل یادگیری، مدیریت محیط ترکیبی، توجه به تفاوت‌های فردی، داشتن سواد رسانه‌ای، آموزش توانمند با طنز، تلفیق مسائل زندگی واقعی با آموزش، به‌روز بودن اطلاعات و کنش معلم در دانش مهارت و نگرش</p>	<p>شایسته سالاری معلمان</p>	
<p>مصاحبه‌شونده: ۱، ۲، ۷، ۱۸، ۱۹، ۸، ۶، ۵، ۳ منابع: سند تحول، ۱۳۹۰ Lazarides, et al, 2021 جوی و دیگران، ۲۰۱۱</p>	<p>علاقه و رغبت فراگیران، ارتقا شایستگی‌ها و مهارت‌های شخصیتی مانند عزت نفس، افزایش شور و شوق دانش‌آموزان در فرایند یادگیری، اعتیاد به فضای مجازی و به حاشیه رفتن هدف اصلی آموزش، بی‌انگیزگی فراگیران و کاهش رغبت آنها برای فعالیت در فرایند تدریس، دل‌زدگی و خستگی دانش‌آموزان، تغییر ذائقه دانش‌آموزان نسبت به گذشته، افزایش روحیه رقابت‌پذیری، افزایش روحیه همکاری در بین فراگیران، احترام به جایگاه معلم و الگو قرار دادن آن، خودراهبری دانش‌آموزان</p>	<p>کنش‌پذیری یادگیرنده</p>	

واکوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

منابع	مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده سطح دو	مضمون سازمان دهنده سطح یک
<p>مصاحبه شونده: ۱۶،۲۵،۱۱،۱۷، ۳،۱،۱۲،۱۳،۷،۱۵،۱۴،۴،۲، ۱۰،۹،۶،۵،</p> <p>منابع: وس و دیگران، ۲۰۲۲؛ Namitha, 2018؛ جوپس و دیگران، ۱۴۰۰؛ سندتحول، Joyce, Calhoun ۱۳۹۰؛ Hopkins, & Hopkins, 2011؛ نژاد و زمانی منش، ۱۳۹۱؛ Teegelbeckers, Nieuwelink & Oostdam, 2023</p>	<p>یادگیری معنادار، مدیریت در یادگیری، پیوند و اتصال یادگیری‌ها، توجه به نیازها و اقتضائات دانش‌آموزان در یادگیری با توجه به تحولات امروزی، افزایش محرک‌های یادگیری، بهره‌جویی از فرصت آموزش حضوری، افزایش تعامل میان یاددهنده و یادگیرنده، اثربخشی مستقیم روش تدریس‌های نوین در روند یادگیری، وجه متمایز روش تدریس بازی در مقایسه با روش تدریس سنتی، یادگیری به عنوان گنجینه ذهنی، همیاری و مشارکت در امر آموزش، نقش اساسی فراگیر در امر تدریس، دوری از بعد یادگیری حافظه محوری، معنادار شدن یادگیری جدید برای دانش‌آموزان، یادگیری که منجر به تحول در جامعه شود، گسترده شدن محیط یادگیری در عصر ارتباطات، حافظه‌محور بودن تدریس سنتی، استفاده از پیش‌سازمان‌دهنده‌ها در جریان یادگیری، سازماندهی و مرتبط سازی یادگیری مهارت دست‌ورزی، مهارت کلامی و گفتاری، پرهیز از حافظه‌محوری، اکتشاف روابط در حین آموزش، کار گروهی، تلفیق تجربیات گذشته با تکنولوژی عصر امروز، روش سقراطی</p>	<p>تدریس یادگیرنده</p>	<p>شمسیر دولبه تدریس</p>
<p>مصاحبه شونده: ۱۵،۲۲،۱۸، ۱۳،۱،</p> <p>منابع: Fernet, Guay, Senécal, & Austin, 2012؛ سندتحول، ۱۳۹۰؛ et al, 2010 Keating, Keating, & Janmaat, Schulz, et al, 2015 2016</p>	<p>پایین بودن مهارت فناورانه معلمان و داشتن دیدگاه سنتی، تمایل به تقلید و کپی، اهمیت دادن به کمیت به جای کیفیت، بسته بودن نگاه مدیر و دیگر دیگران و مشارکت نکردن در اجرای روش‌های نوین، تخریب شخصیتی معلم خلاق و بی‌انگیزه کردن آنها توسط کادر آموزشی، قوانین ضد معلم، به حاشیه رانده شدن روش‌های تدریس نوین</p>	<p>کنش‌های ضد معلم</p>	

یادگیری فرهیخته‌محور

با توجه به نتایج به‌دست آمده از مصاحبه‌ها، مؤلفه یادگیری فرهیخته‌محور در قالب زیرمضمون‌هایی چون (کنش‌های تدریس شایسته)؛ (سیر تکاملی مسیر یادگیری)؛ (پتانسیل تدریس) سازمان‌دهی شد. نمونه‌هایی از پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان در پژوهش از این قرار است: «تدریس کارآمد و مؤثر یکی از شاخص‌های آموزش و پرورش پویا می‌باشد. معلمان

دانشگاه گیلان

۸۳

سال اول، شماره ۲
بهار ۱۴۰۲

در کلاس‌های آموزشی، جهت تدریس و آموزش مطالب و محتوای کتاب‌های درسی، از روش‌ها و شیوه‌های خاصی استفاده می‌کنند؛ این روش‌ها در کل به دو دسته روش‌های سنتی نظیر سخنرانی و ... و روش‌های فعال نظیر بحث گروهی، حل مسئله، اکتشافی، یادگیری در حد تسلط و ... طبقه‌بندی می‌شوند و هر کدام به شیوه خاص خود و با توجه به موضوعات درسی، به کار می‌روند و معلمان موفق خواهند بود، که به شاگردان خود مطالب شناختی و اجتماعی را به خوبی عرضه می‌دارند و نحوه به کارگیری مؤثر آنها را می‌آموزند.» (مشارکت‌کننده شماره ۱۰).

«استفاده از روش‌های نوین در امر یادگیری تاثیر مثبتی دارد؛ چراکه در روش‌های جدید، بیشتر دانش‌آموزان نقش یادگیرنده دارند و معلم نقش راهنما و راهبر دارد؛ این امر است که سبب ارتباط دوسویه بین معلم و دانش‌آموز شده، موجب می‌شود معلم نقش رفیق و نه رقیب دانش‌آموز را داشته باشد. در چنین کلاسی به عینه می‌توان افزایش انگیزه و پویاتر شدن دانش‌آموزان را مشاهده کرد.» (مشارکت‌کنندگان ۱۳، ۱۱، ۱، ۳، ۵ و ۱۴)؛ «برای اینکه روش‌های تدریس به بهترین شکل ممکن پیش رود، یک سری از عوامل باید دست به دست هم بدهند، تا به هدف نهایی برسیم؛ یکی از این عوامل فضای کلاس درس است. محیط کلاس باید یک فضای دلنشین و آرام و با یک چیدمان متناسب با استفاده از رنگ شاد باشد. یکی دیگر از عوامل مؤثر، پوشش معلم و ظاهر او است.» (مشارکت‌کنندگان ۲، ۱۸ و ۲۳).

ارتقاء هدفمند روابط انسانی

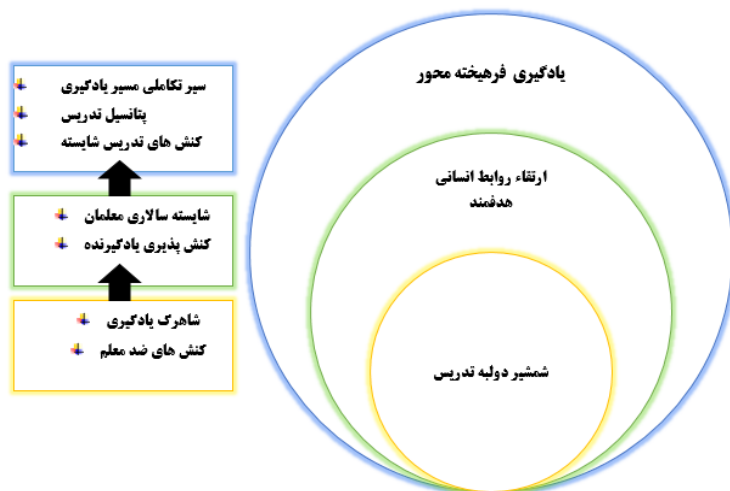
با توجه به نتایج به دست آمده از مصاحبه‌ها، درک مشارکت‌کنندگان از مفهوم ارتقاء روابط انسانی هدفمند، در قالب دو مضمون، از تحلیل مصاحبه‌ها استخراج شد که شامل شایسته‌سالاری معلمان و کنش‌پذیری دانش‌آموزان می‌باشد. نمونه‌ای از پاسخ مشارکت‌کنندگان: «معلم با خلاقیت و ابتکار خود به راحتی می‌تواند تلفیق یادگیری را شکل دهد و تنوع را در یادگیری ایجاد کند، که باعث تثبیت یادگیری می‌شود.» (مشارکت‌کننده ۲)؛ «از جانب معلم هنر تلفیق باید با برنامه‌ریزی و زیرکی خاص همراه باشد؛ به طوری که معلم بداند به هنگام تدریس، هرگونه از حیطه‌ها و مباحث گفته شده، تا چه حد کودک را درگیر می‌کند و تا چه حد او را به چالش می‌کشد.» (مشارکت‌کننده ۵)؛ «دانش‌آموز بدون نیاز به

واکوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

معلم، به عنوان یک همراه همیشگی، باید به کشف و حل مسائلی که طرح شده است، پردازد؛ همین امر، علاوه بر حل مسئله، باعث افزایش اعتماد به نفس، استقلال در آنها و ... می شود. با استفاده از این روش های نوین، معلم به آسانی می تواند انگیزه و اشتیاق کودک را برای یادگیری بالا ببرد و متناسب با علایق و شخصیت دانش آموزان، فرایند تدریس را پیش ببرد.» (مشارکت کنندگان ۳، ۱۶، ۱۷، ۲۱، ۱۰).

شمشیر دولبه تدریس

از تحلیل و دسته بندی توضیحات مشارکت کنندگان، مضمون اصلی شمشیر دولبه تدریس، به مضامینی چون شاهرگ یادگیری و کنش های ضد معلم توجه می کند. نمونه ای از پاسخ مشارکت کنندگان: «تمام اطلاعاتی که ما دریافت می کنیم، زمانی معنی دار و قابل فهم خواهد بود، که بتوانیم آن را با آنچه که قبلاً در ذهن داشتیم، مرتبط سازیم؛ اگر اطلاعات پیش نیاز را نداشته باشیم و یا قادر به سازماندهی و مرتبط ساختن اطلاعات به یکدیگر نباشیم، اطلاعات به صورت طوطی وار در ذهن ما باقی می ماند.» (مشارکت کنندگان ۴، ۵، ۳، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴)؛ «زمانی که معلم می خواهد فعالیتی فراتر از آموزش انجام دهد، به دلیل بسته بودن دیدگاه کادر مدرسه و دیگر دیگران، در انجام آن دچار چالش می شود؛ به همین دلیل انگیزه و رغبت چنین معلم خلاق، برای انجام چنین فعالیت هایی، سلب می شود.» (مشارکت کنندگان ۴، ۷، ۱، ۲۵، ۱۱، ۱۵).

شکل ۲: الگوی مفهومی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

نتیجه‌گیری

تدریس هسته مرکزی آموزش و پرورش و تلاشی برای تحقق یادگیری است؛ بنابراین، یکی از ضروری‌ترین چالش‌ها و تحول‌های نظام آموزشی، تحول در نگرش و روش تدریس معلمان و مدیران اجرایی نظام آموزشی است (Al-Rawi, 2013). بر طبق نتایج به دست آمده از پژوهش، ۳ مؤلفه اصلی، از یافته‌های پژوهش استخراج شد که شامل الف) یادگیری فرهیخته‌محور (کنش شایسته تدریس، سیر تکاملی مسیر یادگیری، قوه فعلیه تدریس)؛ ب) ارتقا هدف‌مند روابط انسانی (شایسته‌سالاری معلمان، نگره و نگرش دانش‌آموزان)؛ ج) شمشیر دولبه تدریس (خلق شاهرگ یادگیری، کنش ضد معلم) می‌باشد. این مؤلفه‌های اصلی کلیه کدهای انتخابی و محوری را دربرمی‌گیرند. مشارکت‌کنندگان در پژوهش، توجه به این مؤلفه‌های اصلی را امری ضروری در تحلیل بافت عوامل موثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس، بیان و تفسیر نموده‌اند.

یافته‌های برآمده از این پژوهش نشان می‌دهد که دانشجو - معلمان و معلمان دارای دیدگاه متفاوتی درباره الگوهای نوین تدریس و آگاهی از پیامدهای حاصل از این فرایند هستند. همگی حساسیت و انعطاف‌پذیری خاصی در پذیرش موضوع سیر تکاملی مسیر یادگیری و خلق شاهرگ‌های یادگیری داشته‌اند؛ اما در فرایند جمع‌آوری داده‌ها پذیرش ضعیف‌تری نسبت به موضوع کنش‌های ضد معلم داشته‌اند و عاملیت معلم را نقش خیلی مهمی در این فرایند بیان کرده‌اند. تنها برخی از مشارکت‌کنندگان به این موضوع اشاره داشتند که معلم انعطاف‌پذیری زیادی نسبت به تغییر فرایند آموزش ندارد و تنها مجری کلاس درس است. لازم و ضروری است برای رسیدن به چنین تحولی باید به سیر تکاملی مسیر یادگیری توجه داشت که شامل افزایش انگیزه تحصیلی، برقراری ارتباط عمیق با موضوعات درسی، پویاتر شدن فرایند تدریس، ارتقاء سطح یادگیری دانش‌آموزان و ... و نیز خلق شاهرگ‌های یادگیری که شامل یادگیری معنادار، اثربخشی مستقیم روش‌های نوین تدریس در روند یادگیری، سازماندهی و مرتب‌سازی یادگیری و ... است؛ همچنین لازم است که کنش‌های ضد معلم مانند اهمیت دادن به کمیت به جای کیفیت، تمایل به تقلید و کپی، بسته بودن نگاه مدیر و دیگر دیگران اجرایی و ... کاهش داده شود و در رفع آنها سعی شود، تا مسیر تحول در یادگیری هموار شود؛ بنابراین، نتایج پژوهش نه تنها بیانگر پرورش

واکوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

و ارتقاء شایستگی و توانمندی معلمان است، بلکه تغییر و انعطاف‌پذیری فلسفه فکری و باور معلمان در جهت پرورش شهروندان آینده‌ساز را نیز مهم قلمداد می‌کند؛ بدین سبب، نتایج پژوهش حاضر همسو با نتایج به‌دست آمده در پژوهش Al-Rawi (2013)، (2022) Vieluf, Voss, et al (2022) Bhardwaj, et al (2015) است؛ زیرا که نتایج این پژوهش‌ها بیانگر این است که محیط‌های یادگیری که در آنها معلم توجه خاصی به الگوهای نوین تدریس در فرایند آموزش داشته است، سبب مشارکت فعال دانش‌آموزان، پرورش تفکر خلاق و یادگیری معنا دار می‌شود.

پژوهش‌های نیازی و رحمانی (۱۴۰۱)، رومانی، طالاری و سپهوند (۱۳۹۸)، سبحان‌نژاد و زمان‌منش (۱۳۹۱)، به صلاحیت معلمان در توانایی و انتخاب استفاده از یک ترکیب هماهنگ از دانش، مهارت‌ها و نگرش‌ها به منظور دریافت یک عمل در موقعیتی ویژه توجه کرده، تعهد حرفه‌ای معلم را شامل مشارکت رهبری ارزش‌ها ارتباطات و اخلاقیات بیان داشتند؛ همچنین این پژوهشگران دریافتند که معلمان می‌بایست در حیطه‌های توانایی علمی، ارتباط با مردم، توانایی بازتاب اطلاعات، اعتماد به نفس، دانش و مهارت استفاده از تکنولوژی و اصول مربوط به کودکان در سنین مختلف حرفه‌ای شوند، که این پژوهش‌ها با تحلیل داده‌های پژوهش حاضر همخوانی دارد.

در مجموع، هم تحقیقات طولی و هم تحقیقات مقایسه‌ای نشان داده است که توجه همه جانبه به پرورش شهروندان مسئولیت‌پذیر در مدرسه، به سطح بالاتری از شایستگی‌های دموکراتیک در بین دانش‌آموزان مربوط می‌شود. (Keating, & et al, 2010 Keating, Janmaat, 2015؛ Schulz, et al, 2016)؛ بنابراین باید در مدارس روش‌های تدریس نوین مانند آموزش اطلاعات محور، فعالیت‌های گروه کوچک تعامل محور، تکالیف کاربردی، پروژه‌های مدنی و تمرین تصمیم‌گیری دموکراتیک توسط معلمان حاصل و اجرا شود (Teegelbeckers, Nieuwelink & Oostdam, 2023).

با توجه به نتایج برآمده از پژوهش، پیشنهاد می‌شود، علاوه بر توصیف و ارائه روش‌های تدریس نوین برای معلمان، مدیریت کلاس درس تعامل محور، با ایجاد تعاملات هدفمند و سازنده در راستای موضوع درسی، پرورش معلمانی در جهت کسب مهارت‌های تصمیم‌متفکرانه و عمل‌اندیشمندانه در فرایند آموزش در اولویت رسالت‌های اتخاذ شده در فرایند

تربیت معلّمان قرار گیرد. همچنین تربیت اخلاقی، فکری، بدنی، زیبایی‌شناسی (لیو و دیگران، ۲۰۲۲) و آموزش باکیفیت مبتنی بر فناوری، در جهت پرورش شهروندان جهانی، در دستور فرایندهای اجرایی، آموزشی مورد توجه قرار گیرد؛ علاوه بر موارد ذکر شده، توصیه می‌شود که عاملیت معلّمان در سر کلاس درس جدی گرفته شود و معلّمان از دیدگاه وفادارانه به کتب درسی تغییر رویه دهند و با توجه به بستر و بافت موجود، دست به انتخاب مناسب مواد و منابع یادگیری زده، با داشتن کنش تدریس هنرمندانه، هنر معلّمی خود را با انعطاف-پذیری بیشتر به بروز برسانند.

BBB

منابع و مأخذ

- اردلان، محمدرضا و اسکندری، اصغر. (۱۳۹۴). «تأثیر مؤلفه‌های رهبری تیمی عمل‌محور بر توسعه هم‌افزایی تیمی با نقش میانجی یادگیری فردی و مهارت تیمی». **مدیریت فرهنگ سازمانی**. ۴: ۱۰۴۰-۱۰۱۹.
- جویس، بروس؛ کالهن، امیلی و هاپکینز، دیوید. (۱۴۰۰). **الگوهای یادگیری: ابزارهایی برای تدریس** (ترجمه محمود مهرمحمدی و لطفعلی عابدی). تهران: سمت.
- رومانی، سعید؛ طالاری، محمدرضا و سپهوند، اسفندیار. (۱۳۹۹). «شناسایی تجارب تدریس معلّمان تاریخ: رویکرد پدیدارشناسی». **آموزش پژوهی**. ۶ (۲۱): ۱-۱۶.
- سبحانی‌نژاد، مهدی و زمانی‌منش، حامد. (۱۳۹۱). «شناسایی ابعاد معلّم اثربخش و اعتبارسنجی مؤلفه‌های آن توسط دبیران دوره متوسطه شهر یاسوج». **پژوهش در برنامه درسی**. ۵: ۶۸-۸۱.
- **سند تحول بنیادین آموزش و پرورش**. (۱۳۹۰)، تهران: آموزش و پرورش.
- سیف، علی‌اکبر. (۱۳۹۲). **پژوهش‌های تازه روان‌شناسی درباره روش‌های یادگیری و مطالعه**، ویراست دوم. تهران: دوران.
- شعبانی، حسن. (۱۳۹۱). **مهارت‌های آموزشی: روش‌ها و فنون تدریس**. تهران: سمت.
- شعبانی، حسن. (۱۳۹۵). **روش‌های تدریس پیشرفته: آموزش مهارت‌ها و راهبردهای تفکر**. تهران: سمت.
- صالحی، کوروش؛ عزیزیان تزنکی، لیلا و عزیزیان تزنکی، نرگس. (۱۳۹۶). «راهبردهای تدریس مؤثر در آموزش تاریخ». اولین همایش ملی دانش موضوعی تربیتی آموزش تاریخ دانشگاه فرهنگیان لرستان. ۱: ۱۲-۲.

واکوی عوامل مؤثر بر اجرای الگوهای نوین تدریس به مثابه یادگیری بادوام

- عابدی، حسینعلی. (۱۳۸۸). «کاربرد روش تحقیق پدیده‌شناسی در علوم بالینی». راهبرد. ۱۹: (۵۴): ۲۰۷-۲۲۴.
- عباباف، زهره؛ فراستخواه، مقصود؛ مهرعلیزاده، یدالله و فتاحی واجارگاه، کورش. (۱۳۹۲). «تأملی بر صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان در مطالعات برنامه‌دستی». علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز. ۶(۲۱): ۱۵۷-۱۸۲.
- مهدلو، مارال؛ علی اکبرپور، ساناز؛ حاجی نصیری، لیلا؛ میدانی، محمود. (۱۳۹۴). «بررسی اثربخشی روش تدریس سخنرانی و 5E بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان». اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، اقتصاد، حسابداری و علوم تربیتی، ساری.
- میررحیمی، مهدیه‌السادات و احمدی، پروین. (۱۴۰۰). «تحلیل ادراک معلمان حرفه‌ای استان یزد درباره اهمیت کیفیت تدریس در نظام آموزشی مدارس». نظریه علم و عمل در تربیت معلمان. ۸ (۱۳): ۱-۲۲.
- نظری، خسرو؛ حجازی، اسد؛ محبی، محمدحسین و حسین‌پور، هدایت. (۱۳۹۷). «بررسی میزان به‌کارگیری الگوهای نوین یاددهی-یادگیری جوین و دیگران در مدارس ابتدایی». آموزش پژوهی. ۱۲: ۱۱-۲۶.
- نیازی، محسن و رحمانی، غلام‌عباس. (۱۴۰۱). «پژوهش و توسعه آموزش و پرورش». رویکرد فلسفه در مدارس و سازمان‌ها. ۲: ۱۵-۲۵.
- Al-Rawi, D. I. (2013). "Teaching Methodology and its Effects on Quality Learning". *Journal of Education and Practice*, Vol 4, 6 : 100-106.
- Anderman, E. M. (2020). "Achievement motivation theory: Balancing precision and utility". *Contemporary Educational Psychology*, 61: 1-7.
- Anthony, B., Kamaludin, A., Romli, A., Raffei, A. F. M., Abdullah, A., Ming, G. L., ... & Baba, S. (2019). "Exploring the role of blended learning for teaching and learning effectiveness in institutions of higher learning: An empirical investigation". *Education and Information Technologies*, 24(6): 3433-3466.
- Ávalos, B. (2022). "Teacher Professionalism and Performance Appraisal: A Critical Discussion". In J. Manzi, Y. Sun, & M. Rosa Garsia, *Teacher Evaluation Around the World*, United stated: Springer: 93-109.
- Balkar, B. (2015). "Defining an empowering school culture (ESC): Teacher perceptions". *Issues in Educational Research*, 25(3): 205-225.

- Bhardwaj, P., Bhardwaj, N., Mahdi, F., Srivastava, J. P., & Gupta, U. (2015). "Integrated teaching program using case-based learning". *Applied and Basic Medical Research*, 5(1), 8-24. 10.4103/2229-516X.162262
- Bleck, V. (2019). "Lehrerenthusiasmus: Entwicklung, determinanten, wirkungen". *teacher enthusiasm: Development, factors, and outcomes*. Springer achmedien Wiesbaden.
- Choi, S. L., Goh, C. F., Adam, M. B. H., & Tan, O. K. (2016), "Transformational leadership, empowerment, and job satisfaction: the mediating role of employee empowerment". *Human resources for health*, 14(1):73. doi: 10.1186/s12960-016-0171-2
- Cimer, A (2007). "Effective teaching in science: A review of literature", *Turkish Science Education*,4(1): 20-44.
- Deb, T., Chakrabarti, A., & Singh, R. (2013). "Does partially integrated learning program help students learn better: A quasi-experimental study in pharmacology". *pharmacology & pharmacotherapeutics*, 4(4): 282–283.
- Dong, Q, W., Wang, S, M., Jie Han, F., Zhang, R, D. (2019). "Innovative Research and Practice of Teachers' Teaching Quality Evaluation under the Guidance of 'Innovation and Entrepreneurship". *Procedia Computer Science* 154 (2019) 770–776.
- Fernet, C., Guay, F., Senécal, C., & Austin, S. (2012). "Predicting intraindividual changes in teacher burnout: The role of perceived". *Teaching and Teacher Education*, 28(4), 514–525.
- Gitomer, D. H. (2009). *Measurement issues and Assessment for Teaching Quality*. By Drew H. Gitomer. SAGE - Education.
- Huntly, H. (2008). Teachers'Work: Beginning Teachers'. *The Australian Educational Researcher*, 35(1):125-145.10.1007/BF03216878
- Joyce B, Calhoun E, Hopkins D. (2011). *Models of Learning Tools for Teaching*.4thed. Buckingham: Philadelphia.
- Kaplan, a. (2014). "Section commentary: Theory and research on teachers' motivation: Mapping an emerging conceptual terrain". In P. W. Richardson, S. A. Karabenick, & H. M. G. Watt (Eds.), *Teacher motivation: Theory and practice*: 52–66.
- Keating, A., & Janmaat, J. G. (2015). "Education through citizenship at school: Do school activities have a lasting impact on youth political engagement?" *Parliamentary Affairs*, 69(2), 409–429. <https://doi.org/10.1093/pa/gsv017>

- Keating, A., Kerr, D., Benton, T., Mundy, E., & Lopes, J. (2010). *Citizenship education in England 2001-2010: Young people's practices and prospects for the future: The eight-hand final report from the Citizenship Education Longitudinal Study (CELS)*. London: Department for Education.
- Kolb, D. A. (2014). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Indiana: FT Press.
- Lazarides, R., Fauth, B., Gaspard, H., & Göllner, R. (2021). "Teacher self-efficacy and enthusiasm: Relations to changes in student-perceived teaching quality at the beginning of secondary education". *Learning and Instruction*. 73 (2021) 101435, 1-10.
- Liao, W., Li, Y., Yang, C., Yang, S., Tong, W., Li, L., Yang, D. (2022). "Application of online teaching mode combining case studies and the MOOC platform in obstetrics and gynecology probation teaching", *BMC Med. Educ.* 22 (1):1-8.
- Linnenbrink-Garcia, L., & Wormington, S. V. (2019). "An integrative perspective for studying motivation in relation to engagement and learning". In K. A. Renninger, & S. Hidi (Eds.), *Cambridge handbooks in psychology. The Cambridge handbook of motivation and learning*. Cambridge University Press (:739-758).
- Namitha, C. (2018). Modern methods of teaching. *Journal of Applied and Advanced Research*, 3(1), 39-41.
- Pavri, S. (2012). *Effective Assessment of Students; Determining Responsiveness to Instruction*. New Jersey Upper Saddle River: Pearson Education, Inc.
- Santrock, J.W. (2008). *Educational psychology*. America McGraw-hill.
- Schulz, W., Ainley, J., Fraillon, J., Losito, B., & Agrusti, G. (2016). IEA international civic and citizenship education study 2016 assessment framework. Springer Nature. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-39357-5>.
- Teegelbeckers, J, Y., Nieuwelink, H., Oostdam, R, J. (2023). School-based teaching for democracy: A systematic review of teaching methods in quantitative intervention studies. *Educational Research Review* 39 (2023) 100511. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2023.100511>
- Vieluf, S. (2022). Wie, wann und warum nutzen Schüler* innen Lerngelegenheiten im Unterricht? Eine übergreifende Diskussion der Beiträge zum Thementeil [How, when, and why do students use learning opportunities in the classroom? An overarching discussion of the contributions to the thematic section].

Unterrichtswissenschaft 50(1), 1–22.DOI: 10.1007/s42010-022-00144-z.

- Voss, T., Zachrich, L., Fauth, B., Wittwer, J. (2022). "The same yet different? Teaching quality differs across a teacher's classes, but teachers with higher knowledge make teaching quality more similar." *Learning and Instruction* 80(1).
<http://dx.doi.org/10.1016/j.learninstruc.2022.101614>
- Westheimer, J. (2022). Can teacher education save democracy? *Teachers College Record*, 124(3), 42–60.
<https://doi.org/10.1177/01614681221086773>.

Analyzing the factors affecting the implementation of new teaching models as sustainable learning

Mahdieh Sadat Mirrahimi, Zahra Khebrizadeh, Fatemeh Riahi

Abstract

The present study was conducted with the aim of investigating the factors influencing the implementation of innovative teaching patterns as a sustainable learning approach, using a qualitative phenomenological method. The participants in the study were 15 teachers and 10 student-teachers who were aware of innovative teaching patterns and utilized these teaching methods in their instructional practices. The data collection tool in this research was semi-structured interviews, which continued until theoretical saturation was reached. Colaizzi's seven-step method was used to analyze the phenomenological data. After extracting and categorizing the themes, the findings were classified into three main themes and seven sub-themes. The research findings indicate that in the dimension of cultured-oriented learning, factors such as appropriate teaching actions, evolutionary learning path, and teaching potential are important in the instructional process. Having precise goals in these areas prepares learners for meaningful and deep learning that is relevant to life issues. In terms of promoting purposeful human relationships, attention should be paid not only to teachers' professionalism and learners' receptiveness in the learning process but also to creating a constructive socio-cultural relationship. The dual-edged sword of teaching, which includes components of learning motivation and anti-teacher actions, demonstrates a paradoxical view of teaching based on teachers' understanding and actions. Therefore, the obtained results not only indicate the cultivation and enhancement of teachers' competencies and abilities but also highlight the importance of change and flexibility in teachers' intellectual philosophy and beliefs towards fostering future-oriented citizens.

Keywords: new teaching models, sustainable learning, Students, Teacher. sustainable, Phenomenological research